

ÇİNİLİ HAMAM

ZEYREK

Zeyrek Çinili Hamam, Amerikalı sanatçı Margaret R. Thompson'ın Türkiye'deki ilk kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor

Soldan sağa: *The Invitation* (2026); sanatçının stüdyo portresi; *Touching Infinity* (2025)

Zeyrek Çinili Hamam, Santa Fe merkezli sanatçı Margaret R. Thompson'ın Türkiye'deki ilk kişisel sergisi *Temenos: İç Denizi*'ni Anlam de Coster küratörlüğünde sunuyor.

16. yüzyıla tarihlenen hamamın altında keşfedilen Bizans sarnıcı için özel olarak üretilen ve ilk kez sergilenen tuval ve ipek üzerine resimler ile ses ve koku müdahalelerinden oluşan sergi, kapsanmayı dönüşümün bir koşulu olarak inceliyor.

Margaret R. Thompson, kökeni Antik Yunan'a uzanan *temenos* kavramından yola çıkıyor. *Temenos*, gündelik yaşamdan ayrılaştırılmış kutsal bir alanı; insan ile ilahi olan arasındaki geçişi mümkün kılan koruyucu bir sığınağı ifade ediyor. Psikolojik bağlamda ise kavram, kişinin bilinçdışıyla güvenli biçimde karşılaşabileceği bir tür içsel barınağı tanımlıyor. Sergide kelimenin farklı anlamları iç içe geçiyor.

Tarihsel olarak hamamın kendisi de bir *temenos* işlevi göregelmiş; gündelik hayatın dışında konumlanan, sosyal hiyerarşilerin geçici olarak askıya alındığı; kolektif arınma ritüelleri aracılığıyla beden ve zihin dönüşüme açıldığı bir eşik mekân olarak çalışıyor. Bizans sarnıcı ise yer altına açılan kapıyı temsil ediyor. Suyu biriktiren ve muhafaza eden sarnıklar, Bizans kültüründe şehrin hayatta kalması için kritik öneme sahip temel yapı taşları arasında yer alıyor. Thompson, sarnıcı bir "iç deniz" olarak tahayyül ediyor. Sarnıcı doğru yolculuğu ve aşağı iniş kavramını dikkati içe yönelten ve derinliğe doğru ilerleyen bir hareket olarak öneriyor. Thompson'ın işleri algısal alanlar gibi çalışıyor; izleyiciyi tefekküre, duyuşsal hassasiyete ve yavaşlamaya davet ediyor. Arketipsel formlar ve ezeli öğelerden beslenen bu işler, derin zamanı ve yaşamın başlangıcını çağırıyor.

Sanatçının sergi için yarattığı eserler çoğunlukla eksenele kompozisyonlar etrafında şekilleniyor; merkezde omurga gibi okunan bir hat, bir geçit ya da kanal beliriyor. Tekrar eden spiraller, girdaplar ve çeşmeler; arınma, yeniden doğuş ve sonsuzluğu düşündürüyor. Yüzeyde kimi zaman kanatlı kimeralar, mitolojik varlıklar, kuşlar, bitkiler, deniz kabukları ya da gök cisimleri beliriyor. Bir zamanlar kentin yaşam damarını taşıyan Bizans sarnıcının içinde görüldüğünde bu motifler, iç denizi bir manzara olarak değil; geçirgen sınırlar içinde hayatı olası kılan bir dolaşım ve dönüşüm sistemi olarak çerçeveleyiyor. Malzeme repertuarı ise İstanbul'dan temin edilen yağlar, baharatlar, sular ve ipeklerle; farklı coğrafyalardan toplanan doğal pigmentler ve toprağı bir araya getiriyor.

Koku ve sesin sergiye dahil edilmesi, izleyicinin hem eserlerle hem de mekânla kurduğu ilişkiyi derinleştiriyor. Sanatçının İstanbul merkezli aromaterapi markası Homemade Aromaterapi işbirliğiyle geliştirdiği özel

ÇİNİLİ HAMAM

ZEYREK

koku, temenos kavramının özgün anlamıyla doğrudan ilişki kuruyor. Antik Yunan'da koku, kutsal alan deneyiminin tamamlayıcı bir unsuru değil, kurucu bir bileşeni olarak işlev görüyor; mekânın kutsallığını tanımlıyor ve doğaüstü varlıkların mevcudiyetini algılanabilir kılıyor. Yakılan adaklar, kokulu yağlar, aromatik bitkiler, reçineler ve tütsüler, gündelik dünya ile ilahi alan arasında duysal bir eşik oluşturuyor. Koku gibi ses de atmosferik bir eşik olarak çalışıyor: görünmez ancak çevreleyici bir varlık olarak mekânsal algıyı dönüştürüyor. Thompson'ın yaşadığı Santa Fe çevresindeki şifalı kaynaklarda yapılan kayıtlarla oluşturulan ses yerleştirmesi, farklı coğrafya ve kültürleri su aracılığıyla birbirine bağlıyor.

Temenos: İç Deniz, alt katmanlara doğru bir yolculukla ulaşılan sarnıcı hem kapsayıcı bir sığınak, hem de içsel bir manzara olarak deneyimlemeye davet ediyor.

Sergi tasarımı PATTU'nun üstlendiği Margaret R. Thompson'un sergisi, Zeyrek Çinili Hamam'ın güncel sanat programı kapsamında gerçekleşen beşinci proje ve 30 Ağustos 2026'ya kadar görülebilir. Program, tarih boyunca toplumsal bir işlev üstlenen hamamların şifa, aidiyet ve bir araya gelme mekânı olma misyonunu; herkese açık, ücretsiz sergi ve etkinliklerle günümüzde yaşatmayı amaçlıyor.

Margaret R. Thompson | *Temenos: İç Deniz*

Küratör: Anlam de Coster

Zeyrek Çinili Hamam, İstanbul

17 Nisan - 30 Ağustos 2026

Daha fazla bilgi, basın görselleri veya röportaj talepleri için:

İpek Edinçgil, PR Director, Labrand, ipek@labrandpr.com, +90 533 748 58 08

Bengisu Yıldırım, Account Lead, Labrand, bengisu@labrandpr.com, +90 534 334 28 44

Web sitesi: zeyreckinilihamam.com/en

Instagram: @zeyreckinilihamam

Adres: Zeyrek, İtfaiye Cd. No:44, 34083 Fatih / İstanbul

Telefon: +90 (212) 521 21 61

Ziyaret Saatleri

Sarnıç: Salı-Pazar, 10.00-18.00 (Ücretsiz)

Hamam: Salı-Pazar, 08.00-22.00

Müze: Salı-Pazar, 10.00-18.00 (Perşembe günleri giriş ücretsizdir)

Kompleks Pazartesi günleri kapalıdır.

Zeyrek Çinili Hamam Hakkında

Zeyrek Çinili Hamam, İstanbul'un UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan tarihi Zeyrek semtinde konumlanıyor. The Marmara Grubu tarafından yürütülen on üç yıllık titiz bir restorasyon sürecinin ardından, 2023 yılında hem geleneksel bir hamam, hem de dinamik bir kültür kompleksi olarak yeniden açıldı.

16. yüzyılda Barbaros Hayreddin Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan Zeyrek Çinili Hamam, Osmanlı mimarisinin başyapıtları arasında kabul ediliyor. İsmi, bu yapı için özel olarak İznik'te üretilmiş ve zamanında iç mekânlarını süslemiş zarif çinilerden alıyor. Günümüzde Zeyrek Çinili Hamam, yalnızca bir hamam deneyimi değil, aynı zamanda dönemler arası bir yolculuk sunuyor ve restorasyon sürecinde gün yüzüne çıkarılan Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait eserlerin sergilendiği bir müzeye ev sahipliği yapıyor. Hamam kültürüne özgü objeler ve çiniler müze binasında sergilenirken, alanda açığa çıkarılan Bizans sarnıcı güncel sanat sergilerine ev sahipliği yapıyor.

Kurum, küratörlüğünü Anlam de Coster'in üstlendiği *Healing Ruins* (2023) başlıklı grup sergisiyle kapılarını açtı; ardından Alekos Fassianos (2024) ve Anousha Payne ile Juliette Minchin'in (2025) kişisel sergileriyle güncel sanat programını sürdürdü. Zeyrek Çinili Hamam'ın kültürel miras ile güncel tasarım arasında köprü

ÇİNİLİ HAMAM

ZEYREK

kuran mağazasında ise önde gelen güncel tasarımcı ve sanatçıların mekânın mimarisinden ve ritüellerinden ilham alan özel koleksiyonları yer alıyor.

Margaret R. Thompson Hakkında

Margaret R. Thompson (d. 1990, Washington, D.C.), eserlerinde doğa, mitoloji ve insan ruhunun kesişim alanını araştırır. Başlıca yağlı boya; balmumu, kum, kül, mika, toprak pigmentleri ve bitkisel malzemelerle birlikte kullanarak üretir. Vahşi ve ıssız manzaralarla kurduğu yoğun ilişki, katmanlı imgelerinde hem kişisel hem de kolektif deneyimlere temas eden evrensel sorulara açılır.

Sanatçının sezgisel üretim pratiği; doku, hafıza, ışık ve araziden topladığı malzemeler tarafından yönlendirilir. Figürler çoğu zaman çevreleri içinde çözünür; semboller belirip kaybolur; doğal formlar ile insan bedeni eşit bir ağırlık kazanır. Kısım anlatısal, kısım elementsel kompozisyonları, masalsı bir mekân duygusu üretir ve izleyiciyi yavaş, düşünsel bir karşılaşmaya davet eder. Thompson'ın resimleri birer pencere ya da ayna gibi işleyerek; beden, yeryüzü ve bu ikisi arasındaki görünmez bağ üzerine yoğunlaşan bilinç anları yaratır.

Thompson, Artcube'ün 2024 Discoveries raporunda En İyi 100 Genç Sanatçı arasında gösterildi; 2025 Hopper Prize hibe programının kazananları arasında yer aldı. Önümüzdeki dönem sergi programında İstanbul, Utah, Chicago ve New York bulunuyor. Sanatçı, Santa Fe, New Mexico'da yaşıyor ve çalışıyor.

Anlam de Coster Hakkında

Küratör, yazar ve sanat danışmanı Anlam de Coster, 18 yılı aşkın süredir Paris, Londra ve İstanbul'daki müzeler, sanat fuarları ve kültür kurumlarının yönetiminde rol alıyor. Yakın dönem projeleri arasında Galerist'te gerçekleşen *Yanardağ Sevdalısı* (2025) ile, artistik direktörlüğünü üstlendiği Zeyrek Çinili Hamam'da açılan *Juliette Minchin: Where the River Burns*, *Anousha Payne: Murmurations* (2025), *Alekos Fassianos: Bizans'a Yelken Açmak* (2024) ve *Kalıntıların Şifası* (2023) sergileri yer alıyor.

Sanat ve tasarım alanlarında projeler geliştiren ve kültürel strateji alanında danışmanlık yapan Fairplay'in kurucusu olan Anlam; daha önce İstanbul Modern, SALT ve Musée des Arts Décoratifs gibi kurumlarda çalıştı. İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın Christie's ve Institut de France işbirliğiyle yürüttüğü büyük ölçekli uluslararası projeleri koordine etti; galeriler, dergiler ve moda markalarıyla düzenli işbirlikleri gerçekleştirdi.

Sanat fuarları ekosisteminde de kapsamlı bir deneyime sahip olan Anlam, Artsy'de küresel stratejik ortaklıkları yönetti ve uluslararası sanat fuarlarının dijital dönüşümünde aktif rol üstlendi. PAD London, NOMAD, ARTINTERNATIONAL ve FIAC gibi önde gelen fuarlarda liderlik ve danışmanlık görevleri yürüttü. Galatasaray Üniversitesi ve Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne'da ekonomi eğitimi aldı; Sciences Po Sanat ve Medya Yönetimi Yüksek Lisans programından *cum laude* derecesiyle mezun oldu. Çalışmalarını Paris'te sürdürüyor.